

Tööleht “Kuidas aitab tehisaru teadlast?”

Enne video vaatamist

Märkige paarilisega üles kõik ülesanded, mida teie arvates teadlane igapäevatöös teeb. Märkige iga ülesande juurde, kas selle juures saaks ka tehisaru kasutada.

Mida teeb teadlane?

Pärast video vaatamist

1. Kujutage ette, et teil on satelliitpildid kogu Eestist. Arutage 3–4-liikmelistes rühmades, mida võiks nende piltide abil kaardistada. Kuidas saaks tehisaru kaasa aidata? Milline oleks inimese panus?

2. Looge koos paarilisega üks uurimuse eesmärk, kirjutage uurimisküsimused (2–3 tk) ja leidke interneti abil esmased uuringud või artiklid (2–3 tk), mis on teie teemaga seotud.

1. osa

Valige üks teema (võite teema ka ise valida):

- Sotsiaalmeedia mõju meeleolule
- Loomad linnas
- Noorte rahakasutus
- Muusika mõju keskendumisvõimele
- Toiduraiskamine

Sõnastage uurimuse eesmärk.

Hea eesmärk on konkreetne. Mitte „Tahan uurida gümnaasiumiõpilaste und“, vaid „Eesmärk on selgitada välja, kui palju magavad Eesti gümnaasiumiõpilased keskmiselt ja kuidas see mõjutab nende õpitulemusi.“

.....

.....

.....

Kirjutage uurimisküsimused (2–3 tk).

Uurimisküsimused on need, millele sa oma uurimistöös vastuseid otsima hakkad. Tavaliselt on neid 2–3. Nt *Kui palju magavad Eesti gümnaasiumiõpilased keskmiselt ööpäevas? Milline on õpilaste une kestuse seos nende õpitulemustega?*

.....

.....

Allikate otsimine (2–3 tk, kirjuta autor, ilmumise aasta, pealkiri ja kust leidsid).

.....

.....

2. osa

Proovige, kuidas saab tehisaru samal teemal hakkama uurimistöö eesmärgi püstitamise, uurimisküsimuste loomise ja allikate leidmisega. Valige sobiv tehisaru rakendus (nt ChatGPT, Claude, Gemini vms) ning koostage selge ja täpne viip, mille abil küsite vajalikku infot. Vajadusel katsetage erinevaid viipasid ja võrrelge saadud tulemusi.

Analüüsige

- 1) Kas eesmärk on piisavalt konkreetne? Kas uurimisküsimused on selged ja uuritavad, mitte liiga laiad?
- 2) Kas tehisaru pakutud allikad on usaldusväärsed? Kontrollige, kas allikad ka päriselt eksisteerivad (nt Consensus, Google Scholar või Research Gate).

Vaata, kuidas ka teiste valdkondade tipptegijad tehisarust mõtlevad ja seda kasutavad, ning näita enda tehisarukust!

